

СТРАТЕГІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ ЛОГІСТИКИ В УКРАЇНІ

Козакевич А.С.

Рівненський економіко-технологічний фаховий коледж, м.Рівне

The article examines the key directions and strategic prospects for the post-war recovery of Ukraine's logistics system. It focuses on the importance of modernizing transport infrastructure, ports, warehouses, and logistics hubs. The main challenges related to infrastructure destruction, lack of resources, and the need to implement innovative technologies are analyzed. Strategic directions for the development of the sector are identified, including digitalization of logistics processes, integration into international transport corridors, and the implementation of intelligent transport systems. The study highlights the need for a comprehensive approach combining government policy, private investment, and modern technologies to create an efficient, sustainable, and competitive logistics system in Ukraine.

Логістична інфраструктура виступає одним із ключових чинників економічної стабільності та розвитку держави. В умовах післявоєнного відновлення України особливої актуальності набуває модернізація транспортної мережі, портів, складських комплексів і дистрибуційних центрів. Ефективно організована логістика сприяє швидкому відновленню економіки, забезпеченню зовнішньоекономічних зв'язків та інтеграції України у світові торговельні потоки [1; 3; 5].

Метою дослідження є аналіз проблем і перспектив післявоєнного відновлення логістичної інфраструктури України та визначення стратегічних напрямів її розвитку.

Основні завдання полягають у визначенні сучасного стану логістичної інфраструктури України після війни, виявленні ключових проблем і обмежень процесу відновлення, аналізі інноваційних технологій та сучасних методів, що сприяють ефективній реконструкції логістичної системи, а також розробленні стратегічних напрямів розвитку логістики у післявоєнний період.

Сучасна логістична система України включає мережу автомобільного, залізничного, авіаційного, річкового та трубопровідного транспорту, а також дорожнє господарство та поштову інфраструктуру. Внаслідок збройної агресії значна частина транспортних об'єктів зазнала руйнувань – пошкоджено залізничні вузли, автомагістралі, мости, морські та річкові порти [5]. За оцінками експертів, для забезпечення базового функціонування логістики необхідно відновити близько 40–50 % критичної інфраструктури [4].

Наразі спостерігається дисбаланс у розвитку транспортних коридорів: відновлені дороги західних регіонів не завжди мають ефективні зв'язки з портовою інфраструктурою південних областей, що створює додаткові логістичні бар'єри [5].

До основних проблем післявоєнного відновлення належать: руйнування промислових об'єктів і транспортної інфраструктури, потреба у відбудові житлового фонду, дефіцит робочої сили, обмеженість фінансових ресурсів [3; 4], а також необхідність впровадження сучасних інформаційних та автоматизованих систем управління логістичними процесами [2; 4] і реорганізації маршрутів для забезпечення безперервності експорту й імпорту [5]. Важливими викликами залишаються також політичні, соціальні та ідеологічні чинники, що впливають на визначення пріоритетів відновлення.

Стратегічні напрями післявоєнного відновлення логістики в Україні передбачають: реконструкцію доріг, мостів, залізничних вузлів, портів; впровадження інтелектуальних транспортних систем (ITS) для оптимізації руху вантажів [5]; розвиток інтегрованих платформ управління ланцюгами постачання, GPS-моніторингу, Big Data-аналітики [3; 4]; створення регіональних логістичних хабів для підвищення ефективності зберігання й транспортування товарів [2; 3]; оптимізацію транспортних коридорів з метою підтримки експорту та імпорту [4; 5].

Ключовим чинником успішного відновлення є синергія державної політики, приватних інвестицій і впровадження інноваційних технологій [2; 3]. Держава та бізнес повинні спільно забезпечити як реконструкцію зруйнованих об'єктів, так і модернізацію наявної інфраструктури.

Один із пріоритетних напрямів розвитку логістичної системи України – це використання інноваційних технологій, що забезпечують ефективну взаємодію елементів логістичного ланцюга «постачання – виробництво – складування – транспортування – збут». Для цього

необхідне впровадження автоматизованих систем управління складом (WMS), що оптимізують процеси зберігання та відвантаження [3].

Серед найперспективніших технологічних рішень – RFID-системи, автономні транспортні засоби, безпілотники (БПЛА) та роботизовані склади. Їхнє застосування забезпечує підвищення точності обробки вантажів, ефективний моніторинг вантажопотоків [3; 4] та сприятиме розвитку екологічного транспорту за рахунок використання електротяги й відновлюваних джерел енергії [5]. Це дозволить підвищити гнучкість, швидкість та економічність логістичних процесів.

У середньостроковій перспективі головним завданням стане прискорення економічного відновлення країни шляхом модернізації наявної транспортної мережі, будівництва нових вузлів і логістичних хабів, ремонту доріг, мостів і залізничних колій [1; 2]. Значну роль у цьому процесі відіграє залучення іноземних інвестицій [4; 5], інтеграція України у світові транспортні та торговельні мережі [3; 5], а також підвищення конкурентоспроможності логістичної системи [1; 5].

Висновки

Післявоєнне відновлення логістичної інфраструктури є стратегічно важливим завданням для забезпечення економічної стабільності та зростання України. Основними напрямками мають стати: модернізація транспортної мережі [5]; цифровізація та впровадження інноваційних технологій [3; 4]; розвиток складської та портової інфраструктури [2; 5]; інтеграція у міжнародні логістичні коридори [4; 5]. Комплексна реалізація зазначених заходів дозволить створити стійку, ефективну та конкурентоспроможну логістичну систему, здатну забезпечити довгострокове економічне зростання України

Список використаних джерел

1. Бенашвілі Л. І. *Економіка підприємства: теорія та практика*. Київ: КНЕУ, 2019. 320 с.
2. Гончарук О. М. *Мікроекономіка: теорія та практика*. Харків: ХНЕУ, 2020. 280 с.
3. Дерев'яно І. В. *Логістика та управління ланцюгами поставок*. Київ: НУХТ, 2021. 350 с.
4. *Міжнародна асоціація транспортної логістики. Post-war Logistics Recovery Report*. 2023. 45 с.
5. *Міністерство інфраструктури України. План відновлення транспортної інфраструктури*. Київ, 2024. 60 с.